

Samenvattingen van de voordrachten van 12 juni 2021

1) Guy Coutant: de zegels van Meshed van 1902

In 1899 wordt Victor Castaigne, een douane-ambtenaar in Antwerpen, benoemd tot postmeester in Meshed, in Iran. Hij stelt er het chronisch tekort aan postzegels vast, als gevolg van het feit dat de Perzische postbureaus hun postzegels bestelden bij de Nederlandse firma Enschede, maar de leveringen waren zeer schommelend: ofwel waren de bestellingen om budgettaire redenen duidelijk ontoereikend, ofwel leverde de Nederlandse firma de bestellingen gewoonweg niet omdat zij niet betaald was.

De Perzische post trachtte het probleem op verschillende manieren op te lossen: hetzij door voorlopige postzegels te bestellen bij zeer goedkope maar zeer kwaliteitsarme plaatselijke firma's, hetzij door labels van aangetekende zending als postzegels te gebruiken, hetzij door een *taxe perçue*-stempel te gebruiken, hetzij door de beschikbare postzegels in tweeën te knippen.

Victor Castaigne besluit, zonder officiële toelating, om zijn eigen zegels te laten maken, als oplossing voor het chronisch tekort. Hij laat postzegels met zeven frankeerwaarden produceren: 1, 2, 3, 5 (twee versies: een zwarte en een paarse) en 12 shahis, en 1 kran.

De productie was zeer rudimentair: eerst werd een eenvoudig kader gedrukt, in de gewenste kleuren. Alleen het frame van de 1 kran, later gedrukt, is verschillend. Daarna kwam de tweede stap: de frankeerwaarde werd met een handstempel aangebracht, bovenaan in Arabische letters en cijfers, onderaan in westerse letters en cijfers. De derde stap was het aanbrengen, in het midden, van een stempel met V.C., de initialen van Victor Castaigne. Het is duidelijk dat deze manier van werken alle zegels verschillend maakte, met een oneindig aantal variëteiten. En er was nog een laatste stap: als ultieme controle parafeerde Victor Castaigne elke zegel persoonlijk met rode inkt. Alleen de waarde van de 1 kran was geparafeerd in paarse inkt.

Deze zegels werden gebruikt van 5 maart 1902 tot begin mei 1902. Aanvankelijk sloot de administratie van Teheran de ogen, zolang deze zegels uitsluitend dienden voor lokaal gebruik, maar wanneer zij vaststelde dat deze zegels eveneens dienden voor het frankeren van de buitenlandse correspondentie, kwam het verbod om ze nog langer te gebruiken.

Voorbeelden van de zegels van 1, 2 en 3 shahis

2) Francis Kinard: Het eiland Elba onder Frans bewind (1802-1815)

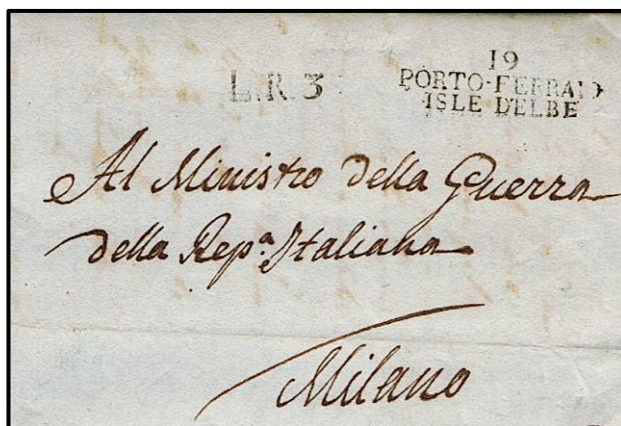
Het eiland Elba wordt officieel een Frans gebied op 26 augustus 1802. Het wordt ingelijfd bij het departement Golo (19), dat de noordelijke helft van Corsica omvat, met als hoofdstad Bastia.

De postale conventie van 1802 tussen Italië en Frankrijk verdeelt Frankrijk in vier afstandsstralen. Elba en Corsica moesten normaliter deel uitmaken van de tweede straal, maar zijn opgenomen als uitzondering in de derde straal (L.R.3)

Frankrijk annexeert Toscane op 24 mei 1808. Elba wordt op 1 mei 1809 overgedragen naar het departement Middellandse Zee (113). Het bewaart nochtans de stempels van het departement Golo (19) tot einde 1811. Pas dan krijgt het zijn stempel 113.

De troonsafstand van keizer Napoleon heeft plaats op 6 april 1814. Op 11 april krijgt hij het eiland Elba toegewezen. Het eiland wordt van 4 mei 1814 tot 26 februari 1815 (terugkeer van Napoleon naar Frankrijk) een koninkrijk.

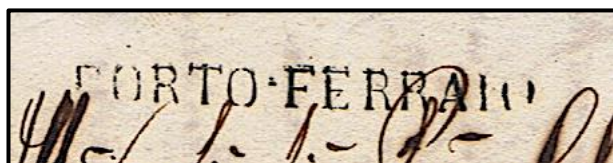
Na het vertrek van de Fransen in 1815 wordt Elba ingelijfd bij het Groothertogdom Toscane. De Franse stempel, waar het departementsnummer verwijderd werd, wordt gebruik tot in 1827. Men herkent hem aan het verbindingsteken. Het is pas in januari 1828 dat de nieuwe Toscaanse stempel, zonder verbindingsteken, zijn intrede doet.

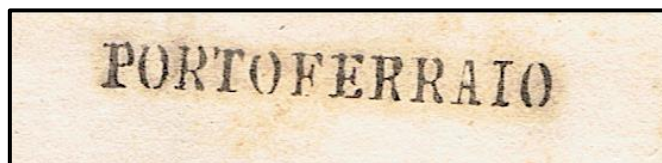
Brief van Porto-Ferraio (Elba) van 1804. Departement 19, straal 3

Brief van Porto-Ferraio (Elba) van 1813. Departement 113, straal 3

Gebruik van de Franse stempel (met verbindingsteken) van 1815 tot 1827

Gebruik van de Toscaanse stempel (zonder verbindingsteken) vanaf 1828

3) Ruud Verberne: Opsporingsbevel tegen Frederic Kumsius (1813)

Deze voordracht is een aanvulling aan de voordracht van Francis Kinard van 24 april 2021 over het lot van de Nederlandse gevangenen in 1813.

Ruud toont ons een brief van 1813, geschreven door luitenant Dumesnil, commandant in Eindhoven, aan zijn collega Moreau in Helmond. Het is een opsporingsbevel betreffende Frederic Kumsius, waarvan een volledige persoonsbeschrijving gegeven wordt.

Ruud overloopt eerst de lange carrière van Frederic Kumsius, in de administratie en de financiële kringen. Hij heeft zich altijd bezig gehouden met financieel toezicht, inspectie en controle. Hij maakte deel uit van de hogere klasse en het hoge gezag. In zijn functie was hij gepositioneerd tussen de nationale regering en de lokale besturen.

In 1813 verdwijnt hij compleet uit beeld, en er zijn geen nadere bronnen teruggevonden over zijn verdere leven.

Brief van Dumesnil (Eindhoven) aan Moreau (Helmond) over Frederic Kumsius

S I G N A L E M E N T	
D E	
FREDERIC KUMSIUS.	
Ci-devant Membre de la Cour des Comptes en Hollande, dernièrement Percepteur Principal des Droits Réunis du Département du Zuider-Zee.	Voorheen Lid van het Hof van Rekeningen in Holland en laatstelijk Percepteur Principal der Verëenigde Regten in het Département van de Zuider Zee.
Agé de 46 Ans.	Oud 46 Jaren.
Demeurant à Amsterdam:	Wonende te Amsterdam.
Né à Gouda.	Geboortig van Gouda.
Taille Un Mètre, 66 Centimètres.	Lang Een Mètre 66 Centimètres.
Visage Oval.	Gezicht Rond.
Yeux Bleux.	Oogen Blauw.
Nez Long.	Neus Lang.
Cheveux Gris et poudrés.	Haar Grijs en gepoederd.
Sourcils Blonds.	Blonde Wenkbrauwen.
Front Haut.	Hoog van Voorhoofd.
Bouche Moyenne.	Middelmatige Mond.
Menton Pointu.	Spitse Kin.
Contre lequel F. KUMSIUS a été lancé Mandat d'Amener par Mons ^r . le Juge d'Instruction de l'Arrondissement d'Amsterdam, qui n'a pu être mis à exécution, vu l'éloignement dudit F. KUMSIUS de son domicile habituel.	Tegens welken F. KUMSIUS een Bevel van Geleiding is verleend geworden, door een der Heeren Registers ter Instructie, in 't Arrondissement Amsterdam, hetwelk niet ter executie is gelegd kunnen worden, uit hoofde der verwijdering van voorn. F. KUMSIUS. van zijne gewone woonplaats
<i>Le Juge d'Instruction de l'Arrondissement d'Amsterdam</i> <i>Dumesnil</i>	

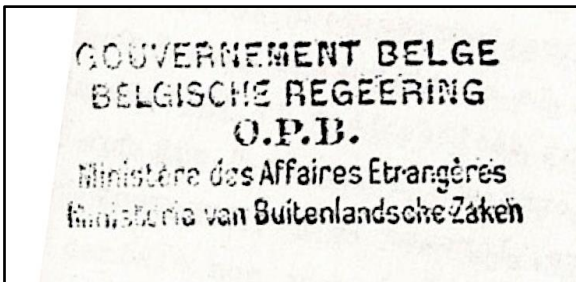
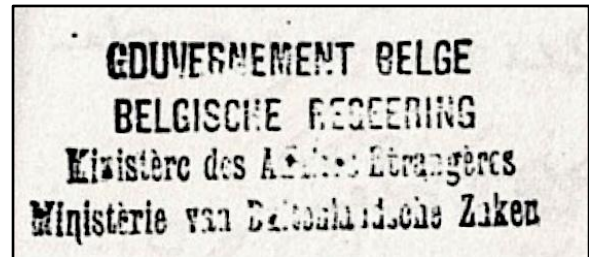
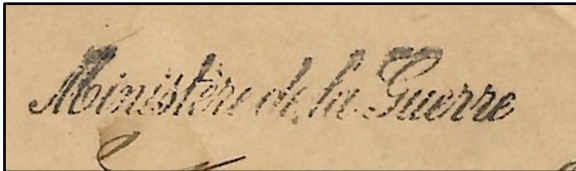
Signalement van Frederic Kumsius in het opsporingsbevel

4) Mark Bottu: Le Havre - Sainte Adresse

Deze voordracht is een element uit een grote studie opgezet door Mark Bottu, Daniel Goffin en Philippe Lindekens over de aanwezigheid van de Belgische ministeries en administraties in Le Havre en Sainte Adresse tijdens de Eerste Wereldoorlog

In dit deel toont hij ons de ministeries die zich daar gevestigd hadden, en van de verschillende ministeries toont hij ons de stempels die gebruikt werden door de diensten van elke ministeriële administratie.

Hij behandelt eerst het ministerie van Oorlog, dan het ministerie van Buitenlandse zaken en uiteindelijk het ministerie van Binnenlandse zaken.

Voorbeelden van de stempels die gebruikt werden door het ministerie van oorlog, van Buitenlandse zaken en van Binnenlandse zaken

5) Lars Böttger: Wat vertellen ons de keurmerken?

Lars toont ons, met verschillende voorbeelden van keurmerken, dat we handtekeningen op de achterkant van postzegels moeten wantrouwen.

Gekeurde postzegels (en dus echte) verkopen beter.

Waar moeten we dan op letten?

- Is het een handtekening van een expert?
- Indien ja, is het keurmerk echt?
- Veel verkopers kennen de keurmerken niet.
- Sommige verzamelaars brengen privé keurmerken aan, vandaar risico op verwarring.
- Sommige vervalsers tekenen hun postzegels.
- Een keurmerk kan weggekrast worden.
- De keurmerkstempel van een expert zou na zijn dood vernietigd moeten worden.
-

Merken die niets betekenen noch bewijzen

Handtekening van een handelaar. Is geen bewijs van authenticiteit

Merkteken van een vervalser

Weggekrast keurmerk

6) Mireille Lutz: De postcijfers gebruikt op de lijnen Est, Midi 1 en Midi 2 van de ambulants (1847 tot 1853)

De voordracht begint met enkele oude foto's van de binnen- en buitenkant van een postwagon van een ambulant.

1) Postcijfer '2':

(Gekende data: van 27.11.1848 tot 1853).

De ongefrankeerde brieven van België naar Pruisen verstuurd dragen het postcijfer '2' van de ambulants Est (Brussel-Verviers).

Normaal gestempeld in het GROEN, doch men komt ook stempels in het ZWART tegen.

De ambulants Est brengt de stempels '2' en B.2^E.R. (België tweede rayon) aan.

De '2' = 2 deciemen voor België.

De stempel 'Belgien par Aachen' werd door het Pruisisch bureau aangebracht.

2) Postcijfer '7':

Werd door de ambulants Midi 1 en Midi 2 aangebracht (gebruikt tussen 1.1.1848 en 1.10.1849) samen met de stempel 'France par Quiévrain'.

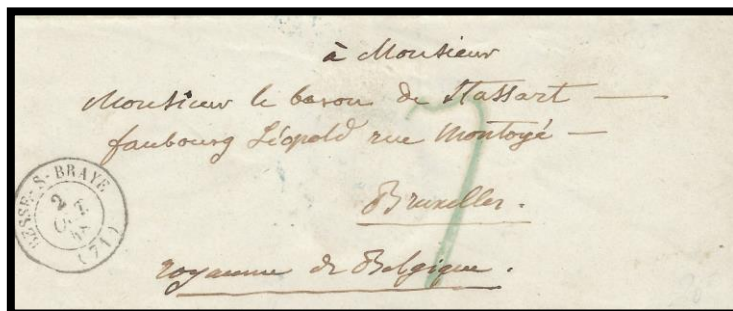
Vanaf 1.1.1848 was het port voor Frankrijk 7 deciemen. (3d. voor Frankrijk en 4d. voor België).

We zien eveneens een brief met een handgeschreven '5' ten onrechte aangebracht, doorstreept en vervangen door het postcijfer '7'. (5 deciemen was het binnenlands tarief).

We komen ook het postcijfer '7' in het zwart tegen begin 1849.

Postcijfer 2

Postcijfer 7

3) Postcijfer '8':

Vanaf 1.10.1849 wordt het port voor een gewone brief (7,5 g.) gebracht op 40 centiem.

Daar waar België een 40c postzegel uitgeeft in oktober 1849 doet Frankrijk dat pas in februari 1850. Daarom kon deze brief enkel ongefrankeerd verstuurd worden aan een dubbel port, zijnde 80c.

4) Postcijfer '9':

Gebruikt tussen 10.7.1843 en 28.12.1847

Sedert het in voege treden van de Frans-Belgische conventie van 1.10.1836 bedroeg het tarief voor een brief van Parijs naar Brussel 9 deciemen (4d. voor Frankrijk en 5d. voor België).

De laatst getoonde brief is een laatste dag brief, verstuurd op 28.12.1847 en aangekomen op 29.12.1847.

Postcijfer 8

Postcijfer 9